

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING FOR THYRA BARNEHAGER

INNLEDNING:

Alle vi ved Thyra barnehager ønsker i samarbeid med barnas foreldre, økt bevissthet og aktiv innsats mot mobbing i barnehagen. Forebygging av mobbing starter i barnehagen. «Manifest mot mobbing» er igangsatt av regjeringen, KS, foreldreutvalget for grunnskolen, utdanningsforbundet og barneombudet.

Hvordan kan vi i barnehagen forebygge mobbing? Hvordan tilegner barn seg sosial kompetanse? Hvilke verktøy skal vi i barnehagen ha? Barn har rett til omsorg; vi har alle en plikt til å gjøre det vi kan for at mobbing ikke skal forekomme. Primært skal vi forebygge, og sekundært gripe inn så tidlig som mulig.

Definisjon av MOBBING:

Vilkårlig erting er ikke mobbing. Konflikter og enkelttilfeller av slåssing og utestengning er heller ikke mobbing. Vi snakker ikke om mobbing når barn plutselig blir sinte på hverandre, tar leker fra hverandre, eller springer opp i raseri over ett eller annet. Mobbing er noe langt mer alvorlig.

I hefte «Mobbing i barnehagen» utgitt av Barne – og familiedepartementet står følgende:

- Mobbing er, når en person eller gruppe gjentatte ganger og over tid, plager og trakasserer et offer.
- Mobbing handler om makt og avmakt, og det er ubalanse i forholdet mellom den som mobber, og den som blir mobbet.

Mobbing i barnehagen handler om at noen barn plages og fornedres systematisk. Midlene kan være både av fysisk og psykisk art, for eksempel slag og spark, ignorering, utestengning og erting. Disse maktmidlene brukes ikke tilfeldig, og de rammer ikke tilfeldig. De brukes systematisk over tid, og rammer gjerne et enkelt barn.

FOREBYGGENDE TILTAK:

Barnehagen som arena for forebygging av mobbing:

- Barnehagens oppgave er å gi barn gode utviklings -og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem
- Barnehagen og foreldre har en viktig oppgave i å formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar
- Barnehagen skal gi en etisk oppdragelse i samarbeid med foreldrene

Et barn som blir plaget av andre barn, eller av lite omtenkssomme voksne, får redusert livskvalitet og kan utvikle negative mønster for samspill.

I den norske barnehagetradisjonen er store deler av dagen viet fri lek og uformelt samvær. Barns vennskap og lek gir både glede og nyttige erfaringer. I leken foregår viktige læreprosesser, og leken fremmer utviklingen på sentrale sosiale områder. Vennskap er viktig for både barn og voksne.

(barne og familiedepartementet)

HOVEDMÅL:

Nulltoleranse mot mobbing

DELMÅL:

- styrke barnas selvhevdelse
- utvikle barnas evne til å vise empati, og sette seg inn i andres barns situasjon
- skape respekt og trygghet
- styrke barnas generelle sosiale kompetanse i samspill med andre barn

Sosial handlingsplan:

Det er en plan som sier hvordan barnehagen skal jobbe med å utvikle, videreutvikle sosial kompetanse hos førskolebarn. Ved å bruke sosial kompetanse, forebygger vi mobbing. Barnehagene har i tillegg styringsverktøy og plandokumenter som vi skal forholde oss til:

Barnehagen har følgende styringsverktøy som vi arbeider etter:

- Lov om barnehager §1, §2, §3
- Rammeplan for barnehagen
 - Dette er en forskrift til loven, og gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver

I tillegg til nasjonale plandokumenter, har barnehagen lokale dokumenter å forholde seg til:

- Enhetsavtalen med rådmannen
 - Dette er en plan over fire år
 - Målene er satt i tråd med økonomi – og strategiplan i Trondheim kommune
- Årsplan
 - Rammeplanen har satt føringer for det faglige innholdet
 - Enhetsavtalens føringer styrer innholdet og temavalg
- Tilbakeblikk
 - Vi ser tilbake på måneden som har gått, og reflekterer rundt barns lek, læring og utvikling

SOSIAL KOMPETANSE:

Sosial kompetanse handler om å samhandle positivt, og lykkes i å omgås andre i ulike situasjoner. Kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre, og de voksne. Dette gjenspeiles i barns evne til å ta initiativ, og til å opprettholde vennskap. Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser.

Mislykkes barn i møte med ulike sosiale krav, kan det føre til avvisning og tap av status og gi grunnlag for mobbing. Sosial kompetanse er viktig for å unngå og stoppe mobbing. Sosial kompetanse betraktes som en ressurs for å mestre stress og motgang.

Elementer en SOSIAL LÆREPLAN må inneholde: (Kari Lamer):

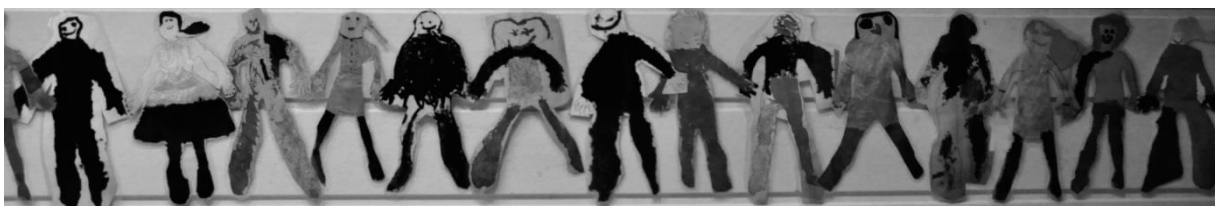
EMPATI og ROLLETAKING - innlevelse i andres følelser, og evne til å trekke slutninger om andres synspunkt (forståelse for andres perspektiver og tanker - å sette seg inn i en annens rolle)

PROSOSIAL ADFERD - positive sosiale holdninger og handlinger som å hjelpe, støtte, anerkjenne, oppmuntre og dele med andre. Det er en frivillig handling, og ønsker å være til nytte for andre

SELVKONTROLL - å kunne utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtakting, kompromisser og felles avgjørelser, og å takle konflikter

SELVHEVDELSE – hvordan en kan hevde seg selv, og egne meninger på en god måte. Tørre å stå imot gruppepress, og bli med på lek og samtaler som allerede er i gang.

LEK, GLEDE OG HUMOR - å kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, og å la seg rive med og føle glede, slappe av, spøke og ha det moro

FOREBYGGING AV MOBBING – METODER OG TILTAK:

Hva gjør vi i barnehagen - VOKSENROLLEN:

- De voksne må sette klare og forståelige grenser
- De voksne må være aktivt tilstede gjennom lek og samtaler
- Skjerme barnas lek, ved tilrettelegging av små grupper
- De voksne må være lyttende og observerende, ta barn på alvor. Gi barna mulighet til samtale om trivsel og vennskap
- Voksne som har et godt samspill, skaper trygghet og tillit
- Godt foreldresamarbeid gjennom god og åpen kommunikasjon
- Ha felles holdninger og verdier
- Vi lager sosiale regler med positivt fortegn
- Ta ansvar for alle barn i barnehagen uansett avdeling
- De voksne må bygge gode relasjoner til barna
- Vi tar opp mobbing som tema på første foreldremøte, og gir informasjon om handlingsplan mot mobbing

Hvordan oppdage mobbing?

- Gjennom observasjon/deltakelse i barnas samspill
- Aktive og engasjerte voksne ute og inne
- Tilbakemeldinger fra andre barn
- Ser endring i barns adferd
- Ved bruk av sosiogram
- Barnesamtaler i hverdagen
- Endring av barnets adferd; innesluttet, sliten, trett, sint, aggressiv, rastløs, urolig, problemer med soving og spising, gråter mer enn før, søker lite kontakt med andre barn
- Tilbakemelding fra foreldre

Metoder:

- Observasjon av barn i samspill og voksne i samspill med barn (eks. Marte Meo)
- Logg, praksisfortelling
- Rollespill
- Sosiogram av barns samhandling og den voksnes tilstedeværelse
- Systematisk observasjon av barns venner ved bruk av bilder
- Observasjon av barnas «venneferdigheter»
- Involvere foreldre på foreldremøter/samtaler

Se egen TILTAKSPLAN (vedlegg)

Hva gjør vi i samarbeid med hjemmet - FORELDREROLLEN

- Voksne skaper vennskap – foreldremedvirkning
- Foreldre hilser på alle barn som er i nærheten ved ankomst, og ved henting
- Alle snakker positivt om andre barn og foreldre
- Foreldre tar opp med avdelingen hva de opplever og hører fra egne barn
- Ansatte og foreldre blir enige om tiltak
- Gjør avtaler, vær åpen og løsningsorienterte
- Ansatte snakker med den som opplever mobbing, og den som mobber

Ansatte og foreldre har et felles ansvar for at mobbing ikke får utvikle seg i barnehagen. Vi skal hjelpe og støtte barn i deres sosiale miljø. Barn trenger voksne som griper inn, både i barnehagen og i hjemmet.

TILTAKSPLAN for Thyra barnehager, _____ barnehage

(barnehagens navn)

TILTAK	ANSVAR	GJENNOMFØRING Signatur og dato
Den som har observert eller observerer mobbing, informerer til pedagogisk leder/bhg.lærer straks. Vurder og bli enige om tiltak. Tiltak skriftliggjøres, alle på avdeling informeres	Observatør Alle på avdeling	
Samtale med de involverte barna. Vurder om det er hensiktsmessig med hele gruppa. Barna kommer med forslag til tiltak. Personalet og barnas forslag sammenfattes.	Den/de som står barnet/barna nærmest	
Foreldre til den/de som blir mobbet, og til den/de som mobber blir informert, og tatt med på råd.	Pedagogisk leder/bhg.lærer	
Evaluering av tiltakene som er iverksatt, etter samtaler og observasjon av barna. Samme dag, dagen etter, og tett oppfølging den første uka. Deretter oppfølging av behov.	De ansatte som står barna nærmest/ped.leder/bhg.lærer	
Evaluering på avdelingsmøte etter 1 – 2 uker. Drøfte nye, eller endre tiltak.	Ansatte på avdeling/ped.leder/bhg.lærer	
Ny samtale med barn/foreldre etter behov	Pedagogisk leder/bhg.lærer	
Evalueringer gjøres kontinuerlig til saken er løst	Pedagogisk leder/bhg.lærer	